

OZVĚNA ECHO OF THE WEST ZÁPADU

Ročník-Volume IV.

Clarkson, Nebraska, ve středu 22. listopadu (November) 1916

Cislo-Number 18

Entered as Second-Class matter August 4, 1913, at the post office at Clarkson, Nebraska, under the Act of Congress of March 3, 1879

Z Evropské války.

Paříž. — Vítězství Srbů na Macedonské frontě roste. Oznamuje se že na východ od řeky Černé do byli před časem osm set yardů zá kopů a zmocnili se vrchu 1212, který leží v ohybu řeky na severozápad od Ivenu. Francouzi přiblížili se k Bitolji a dospěli až na pokraj Kaneny, pět mil na jih od Bitolje. V bojích proti Srbům utrpěli Němci a Bulhaři těžké ztráty. Zpráva udává: Na levém břehu řeky Strumy odrazilo Britické vojsko prudký útok, který pod niki Bulhaři na Barakli. Na východ od řeky Černé zmocnili se Srbské voje nepřátelských zákopů v délce 800 yardů. V záhybu řeky pokračují boje v náš prospěch. Vrch 1212 na severozápad od Ivenu, dobyt byl srbským útokem vzdor mohutnému odporu Němců a Bulharů, kteří utrpěli těžké ztráty při protiútocích, jež potom následovaly. Na planině bitoljské vzdor povodní, která v postupu nemála překážela, naše vojsko postupovalo směrem k Bitolji a dospělo na pokraj Kaneny.

Rím. — Italská vláda připojila se k ostatním vládám spojeneckým v protestu proti zřízení tak zvaného státu polského německou a rakouskou vládou za účelem vymáhání vojska, které by rozmnožilo německé řady. Ministerský předseda Boselli poslal protest ruskému prvnímu ministru Starmerovi a praví, že Italové vždy jevíli přátelské pocity k Polákům a doufají, že bude jejich samostatný stát zřízen po dovršení spojeneckého vítězství.

Bukurešť. — Ministerstvo války oznamuje, že Rumuni značně pokročili v sousedství Dragoslavené na frontě sedmihradské.

Paříž. — Americká aviatická eskadra ve francouzských službách sestává nyní z dvanácti Američanů, jimž velí dva francouzští důstojníci. Od té doby, co byla zřízena, sestřelila již dvacet jeden německý aeroplan. Působí nyní na Sommé, kdežto dříve se zdržovala hlavně u Verdunu. Mezi Američany jest, jak známo, seržant Pavelka z Connecticutu, který je českého původu a nežli se dal k aviatice, sloužil čtrnáct měsíců v cizí zbrojce legii. Americká eskadra určena jest výhradně k bojování a zahánění nepřátelských letadel a neobstarává službu výzvědní a signálovou. Francouzi si ji vysoce cení.

New Haven, Conn. — U zdejšího spolkového soudu zadána byla žaloba majitele parníku T. A. Scott, který byl potopen ponorkou Deutschlandem, proti majitelům německé ponorky. Cena potopené lodi udána na \$12,000. Tato soudní procedura může Deutschland v Americe hodně dlouho zdržeti.

Paříž. — Poněvadž napáje císaře Viléma, byl remešský obchodník jménem Goulden odsouzen vojenským soudem k pokutě 20,000 franků (\$4,000) a poslán na pět let do vězení. Dokázalo se, že prodal císaři 360 beden šampaňského vína, které poslal do Německa přes Argentinu. Byl císařovým do davatelem hned před válkou. Císař Vilém i za války nepije jiného vína nežli šampaňské.

V Německu musí nyní každý pracovat.

Berlín. — Jak bylo zvěděno, byla právě dokončena byla právě předloha zákona, dle kterého bez rozdílu všichni schopní lidé jsou povinni pracovat za frontou. Přesné znění tohoto opatření doposud nebylo uveřejněno, ale časopisy naznačují, že vztahuje se na třídy lidu všechny, chudé i, zámožné, a

postupně hlavně ony třídy lidu, které žijí ze svých příjmů a nedělají ničeho. Podle nového zákona bude možno každého tělesně schopného Němce přinutiti, aby konal nějakou práci ve prospěch armády.

Henryk Sienkiewicz, spisovatel a romanopisec polský, kterého zná celý svět, zemřel ve Vevey. Sienkiewicz narodil se v roce 1846 jako syn zámožného statkáře v radomské gubernii.

Prožil útlý věk dětský i jinošství ve vsi Grabowicích, která náležela jeho otci i s příslušnými "dušemi" probíhal i lesy a hojně se stýkal s lidem vesnickým. Toto ovzduší zanechalo v jeho duši hluboké stopy a působilo na jeho povahu i na názory sociální. Když mu bylo sedmáct let, otec schudnul a odstěhoval se s ním do Varšavy, kde Henryk dokončil studii. Již v mládí počala jeho činnost literární. Procestoval Německo, Francii a Anglii a pobyl i delší dobu ve Spojených Státech. Nejznámějším jeho dílem je Quo Vadis romance z prvních dob křesťanství, které bylo přeloženo do všech jazyků světa a jenom v Americe se rozprodalo v milionu výtisků. Velikou cenu má jeho trilogie Olušem a mečem, Potopa a Pan Wolodyjowski ze sedmáctého věku, z doby pro Polsko hrozné, vyplněné bojem a strádáním. Největším jeho dílem jsou Křižáci, desítidilný román širouce založený a bohatě inspirovaný z dob nejmohutnějšího rozpětí sil všemohoucí řádu německých křižáků.

Vedle Tolstého jest Sienkiewicz z moderních spisovatelů slovanských ve světě nejznámější a smrt jeho vyvolává všude bolestný dojem i v době, kdy lidé k vůli válce na všecko ostatní zapomínají. V roce 1905 dostal Sienkiewicz Nobelovu cenu literární. Díla jeho byla i zdramatisována a Quo Vadis ošlo se i na obrázkových filmech.

Sienkiewicz byl vřelým polským vlastencem, na něhož válka nyní učinila hluboký dojem. Brzo správně poznal, na které straně jest zájem Poláků i vtušil, že nadešla konečně doba znovuzřízení Polska. Napomáhal všude radou i skutkem, varoval svůj lid před lákavými svody Německa a Rakouska i ukazoval, že jediná jejich budoucnost jest po boku Slovanů ostatních. Zůstal mezi svými tak dlouho, nežli došlo k aérickému záboru, který jej vypudil do ciziny. I tam zůstal ve společnosti s pomocnými výbory, z nichž zvláště s americkým udržoval spojení až do své smrti.

Zatím co ve Spojených Státech této obilnici světa, uvažuje se zcela vážně o tom, aby kongres, hned jak se sejde, vydal zákaz výroby potravin, tak aby lid domácí nebyl sužován drahotou, zatím co se zásobuje cizina.

Připravují se Anglie, Francie a Rusko k zavedení řádů tak přísných jako jsou v platnosti v Německu a Rakousku. Pověděli jsme již že v britickém parlamentě ministr obchodu a předseda bursy, Walter Runciman, oznámil, že vláda v době nejkratší jmenovatí bude ředitele potravinových záležitostí, který bude mítí právo nade všemi odbory, které jsou s rozdělením potravin spojeny. Praví, že vláda požádá parlament o nová práva, aby mohla těžké krizi potravinové čelití, hlavně aby mohla rázněji vystupovati proti lichvářům a vyděračům. V Německu takové liže ze své moci zavírá policie, ale v zemi obchodní svobody, jako jest Anglie, je třeba k jejich stíhání zvláštních zá-

Každou ranou síly jej opouští.

—Los Angeles Times.

konů. Londýnský Daily Sketch vyslovuje přesvědčení, že potravinovým ředitelem stane se lord Milner, který osvědčil schopnost organizační a řízení až bezohlednou jako generální guvernér jižní Afriky za války boerské a přední. Runciman vysvětloval, že tato opatření budou jen dočasná, ale nelze říci, jak budou ostrá a jak daleko bude vláda nucena jítí. V době kdy nemůže a nechce vypomáhati Amerika, která žádných přebýtků nemá, musí výpomocí Indie, bez ohledu na to, že tam přemrštěný vývoz potravin může vyvolati obvyklý hladomor. Indická vláda, to jest anglická vláda nad Indií, povolila vývoz 400,000 tun pšenice během měsíce listopadu, prosince a ledna do Anglie, Francie a Italie. Sněmovna vyslechla oznámení s plným slanci vládní, ani oposice, kteří všichni uznávají, že vláda potřebuje rozšíření právomoci, aby mohla potravinové lichváře stíhati. Zákony projdou patrně v několika dnech.

Ve sněmovně bylo mluveno také o tísni, jaké se ocitá Francie. Francie má více orné půdy nežli Anglie, ale je daleko více vyčerpana obilně pracovní sil. Muži jsou na bojišti a ženy v municiích továrnách, tak že v přístavech jest nedostatek vykládačů a jiných dělníků. Následkem toho se náklad hromadí a lodě se zdržují. Runciman míní, že dojde k tomu, že dělníci pro Francii budou dováženi z jiných zemí. A ni v Anglii nepokračuje vykládačů v přístavech tak jak by mělo. I zde bude třeba nových opatření, má-li se vše udržeti v běhu. Ohledně obmezení potravin praví, že na prvním místě budou asi umíněny budou asi umíněny dávky cukru a zapovězena výroba různých cukrovinek. Brambor nesmí se užívatí ke krmení dobytka a nebude-li obecnost samo šetřiti a v užívání jich obmezovat, může dojít k tomu, že budou zavedeny bramborové lístky. Čistá bílá mouka nebude se smít míti, poněvadž mletím se z ní odstraňují mnohé látky výživné. Mouka z ciziny dovážená musí projítí rukama úřední komse. Běhemě týdne bude několik dní bez masa a všecken luxus a zbytečnosti potravinové musí se obmeziti.

Ve Francii nebylo dosud nic podniknuto, ale ví se, že se podobná opatření připravují, jak se sejde parlament. V ruské dumě se právě projednává zákon, aby se rozdílné potraviny svěřilo vládní komisí.

Da jara prý nebudeme mítí co jísti.

Chicago, Ill. — Zástupci čelných mlýnů a obchodů s obilím a moukou, kteří konali v Chicagu v těch dnech své porady, jsou jednotní v názoru, že budou-li se stále ze Spojených Států vyvážeti potraviny jako dosud, v březnu, dubnu nebo nejdéle v květnu, nebude mítí Amerika co jísti. Pekaři a obchodníci s potravinami žádají, aby byl vydán zákaz vývozu potravin z Ameriky, nemá-li nastati katastrofa a hlad. Náhradou za vyvezené obilí mají býti fazole z Japonska a Mexika, z nichž mohou si Američani s jennými žaludky vařiti polentku jako posmívání Italové. Však i fazole stoupily ze 2,50 dolarů bušl od loňska na \$6,25 minulý týden a nyní mluví se již o zvýšení na \$7,00. Vládní úředníci stále hledají "mrtvé" železniční vozy, totiž ty které dráhy nechávají státi. Však až najde se dostatek vozů, pak nebude zase co vozit. — Josephovi B. Flemingovi, zástupci vládního obvodního právníka, bylo oznámeno že přes 2,000 železničních vozů plných brambor a zelí jest zadržováno ve dvorech jisté železnice, jen aby se udržovala vysoká cena plodů těchto. Podobně jsou potraviny a obilí zadržovány v železničních vozech, aby se zabýly dvě moučky jednou ranou: zvýšily se ceny a byl "nedostatek" železničních vozů.

Vysoká cena Dnu Děkuvzdání.

Budou-li Američané chtítí slaviti den děkuvzdání tak jako v jiných letech, budou nuceni zaplatiti mnohem větší obnos za potraviny, než v letech předcházejících. Krocani kteří se prodávali za 18 až 20 centů libra, stojí 28 centů. Mouka, vejce, maslo, mléko, cukr a sádlo, stoupily v ceně od 11 až do 50 procent. Brambory, káva a ostatní potraviny stoupily značně v ceně.

Předplatné na t. 1. \$1.50 ročně.

Tehořova kašešina jest nyní velmi cenná.

Světová válka která naučila Ameriku vyráběti různé věci, na je jejich import byla dříve z Evropy odkázána, pomohla i málo, velice málo oblíbenmu zvířeti tehoři, státi se populárním.

Evropané již dávno ocenili péknou kožešinu tehoři a za babku tuto skupovali v Americe a pak vydělanou za drahé peníze zpět do Ameriky prodávali. Bylo to ně eo podobného jako u nás v Čechách, třeba s ovocem. Naši hospodáři je levně prodali do Německa, tam je zabili do pékných papírků a poslali do Čech, kde jsme je drahé platili, neboť to bylo něco extra, jablka z Německa.

Chas. M. Schwab předpovídá finanční tísni.

Chas. M. Schwab, předseda Bethlehem Steel Co., jenž se účastnil konvence ocelových magnátů v St. Louis, pravil že Spoj. Státy budou stíženy hroznou finanční tísni. Přítomná prosperita prý ne může potrvati již dlouho. Ve Spoj. Státech jest prý pouze 7 proc. obyvatelstva světa, ale jest tu přes 30 procent bohatství světa.

Wilsonovo vítězství dává podnět k celé řadě úvah o našich politických poměrech.

Mezi jiným ukázalo, že hlasy amerických Němců nejsou všemohoucí, že jejich organizace není zdaleka tak mocná, jak by se zdálo dle toho, jak dovedou křičeti. Wilson volil mnozí republikány. To vidíme z toho, že republikáné získali většinu v kongresu a také z toho, že zvítězili v mnoha státech kde byl zvolen republikánský guvernér a jiní státní úředníci. Dokázalo se že ani Theodor Roosevelt není všemohoucí. Roosevelt před čtyřmi roky založil stranu pro krokování, byl jejím bohem a mysl si, že jí má celou v kapse. Uchovával si stranu pro sebe, jako obušek, jímž by ohrožoval republikány a donutil je k tomu, aby mu dali presidentskou nominaci. Nedostal jí, ale přišel k tomu poznání, že není radno se jim mstiti a že bude lépe přijmouti nominaci Hughesovu a do strany se vrátiti. Když dostal nominaci pokrokařskou, odmítnul jí a svým stoupenecům dal pokyn, či rozkaz aby volili Hughesa, ale tentokrát se změnil. Pokrokaři, kteří s ním šli s takovým nadšením před čtyřmi lety, byli jeho jednáním uraženi, postavili se proti jeho rozkazu, nevolili Hughesa, nýbrž Wilsona, kterého Roosevelt tak potíral. Roosevelt již přestal býti modlou amerického lidu a slovo jeho není více rozhodujícím.

Destinové nepovoleno vyjeti z Čech.

Berlín. — Emma Destinová česká primadona Metropolitan opery v New Yorku a Dihu Gilly, francouzský důstojník pluku Zuavů dřívější bariton a smoubence sl. Destinové musí zůstatí ve statku slečny Destinové u Prahy. Pokusy dostati pas pro Destinovou aby navrátila se do Ameriky a vyhověla smlouvě s operou, úplně selhaly. Její sympathie s českým národem mají s odmítnutím co činiti.

New York. — Oznamuje se, že všechny plány aby mohla slečna Destinová účinkovati v nynější sezoně Metropolitan opery, byly opuštěny a program byl změněn. Destinovou netáhla touha po příbuzných, ani statek, ani že by pomohla českému národu, ale pouze Dihu Gilly, který byl zadržen v Rakousku při započetí války. Destinová ztratí následkem toho 50 — 75,000 dolarů u opery a koncertní smlouvy.

Čteným čtenářům!

Premie o které nám bylo dopřáno již s více stran, zašleme ihned jak nás nové objednávky dojdou neboť zásoba kterou jsme dosud měli částečně vyšla. Pročež prosíme et. čtenáře o laskavé poshovění neboť v krátkém čase bude vše ku spokojenosti vyřizeno.

Vydavatelé.

Výstraha matkám. Neměly by dcerám dovolovat čtení nemravných románů.

Matkám, kteréž si hledí příliš mnoho klubovních zábav, jízdy v automobilech, divadel a hry karet, zatím co jejich deery veřejně čtou špatné měsíčníky a romány, promluvil do duše sl. Stearnsová z Milwaukee na sjezdu Federace ženských klubů v Champaign, Ill. Velmi ostře mluvila proti některým článkům a zastanečím pohlavní zdravotvědy říká že některé měsíčníky americké by měly býti vládou zakázány.

Předpovídá, že se budou střevice brzo prodávat za \$30 pár. Jako příčina udává se obtíž s importováním kůží a všeobecný blahobyt.

Střevice \$20 a \$30 pár. Justý obchodník obuví předpovídá, že to není žádný sen, že se budou střevice brzo za takovou cenu prodávat. Američtí vyrábětelé obuví importují 70 procent kůží a telecí kůže z Evropy, však nyní již válečný stav zabráňuje jim dostat dostí zásob na uspokojení poptávky. Evropské země — zvláště Německo a Rusko skupují velké množství kůže na podešve, což zavinuje nedostatek v domácím trhu. Další příčina vysokých cen jest větší 'blahobyt dnešní doby' dokládá zmíněný obchodník obuví.

Sl. Jeanette Rankinová z Montany jest první americkou ženou, která byla zvolena za člena kongresu, kde bude zasedati vedle 434 svých mužských kolegů.

V posledních dnech byla zahrnována spoustou blahopřejných projevů, jež jsou jí zaslány ze všech částí Ameriky do jejího domova v Missoula Mont. Sl. Rankinová kandidovala na republikánské místo ve státě Montana a managerové její kampaně tvrdí, že byla zvolena většinou nejméně 2,000 hlasů. Jest 35 let stará a studovala na universitě Montanské a na Fiantropické škole v New Yorku. Jest horlivou sufražetkou a vykonala několik cest po Americe i v zámoří v zájmu ženského hnutí. Při tom jest však znamenitou kuchařkou a sama si šije šaty a hotoví klobouky. Vyzná se též dobře v politice, které se již po řadu let horlivě účastní.

Trinerův Zlatý Kalendář.

Trinerův nástěnný kalendář 1917 je radostí pro zrak i mysl. Ze zlaté půdy vystupuje vznešená postava Columbie a 9 krásavie v rozkošných národních krojích. Podobizna Washingtonova a 5 pohledů (Rýn, Italská vinice, Trinerův velkozázod a dva vnitřní pohledy) doplňuje ladný celek. Pošlete 10 centů na výlohy se zásičkou. Josef Triner, velkovýrobec Léčivého Vína, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Přijmeme jednatelé k prodávání Humphrey dobytčích léků. Právým mužům zaopatříme koně a povoz a všechny přípravy. Pište hned na Humphrey Stock Medicine Co., Howells, Nebraska.